

MAAELUMINISTEERIUM

Turu läbipaistvus

Erkki Miller

Maaeluministeerium

PMAN

28.05.2019

2016. a jaanuaris kutsus Komisjon kokku põllumajandusturu rakkerühma, mis defineeris, et turu läbipaistvus on „asjakohane turuinfo (nt hinnad, ilm, tootmine, kaubandus, tarbimine ja varud) kõigile turuosalistele“. Rakkerühm tegi ettepaneku suurendada kohustuslikku hinnateavitamist (eriti liha, puu- ja köögivilja ja piimasektoris), koguda hinnainfot ajaliselt ja standardiseeritud meetodil ning avaldada andmed nõuetekohaselt koondatud kujul, et andmete esitajate konfidentsiaalsus on tagatud.

2016. aasta juunis kutsus Euroopa Parlament kõiki tarneahela osapooli suurendama läbipaistvust parandamaks põllumajandustootjate ja tootjaorganisatsioonide turuinfo vajadust.

2016. a detsembris andis nõukogu Euroopa Komisjonile ülesande lahendada, mõistliku ajaperioodi jooksul, turu läbipaistvuse ja informatsiooni asümmeetria tarneahela kõikidel tasanditel, kus võimalik, sealhulgas tarbimistasandil. Nõukogu rõhutas turu läbipaistvuse puhul ajakohaste hindade või marginaalide info olulisust igal tasandil tarneahelas.

9. aprillil 2019. a tegid Euroopa Parlament, nõukogu ja Komisjon ühisavalduse rõhutades, et läbipaistvus põllumajanduse ja toiduturgudel on võtmelement hästi toimivas põllumajandus ja toidutarneahelas, et tagada info olemasolu ettevõtjatele ja avalikule sektorile ning laiendada arusaamist turu arengutest. Euroopa Parlament ja nõukogu kutsusid Komisjoni üles jätkama tööd turu läbipaistvuse osas. See puudutab nii vaatluskeskuste töö tugevdamist, statistiliste andmete kogumist, et analüüsida hinna kujunemise mehhanisme põllumajandussaaduste tarneahelas.

Õiglane lähenemine toiduainete tarneahelas

ÜPP muutmine ehk
nn Omnibuss määrus,
rakendamine alates
1. jaanuar 2018

Ebaausate
kaubandustavade
direktiiv

**Turu läbipaistvuse
suurendamine**

Euroopa Komisjoni ettepanek (EK rakendusmäärus 2017/1185)

- Ligikaudu 100 täiendavat teavitust
- Andmete esitamise võimalus ettevõtjatel otse EK poolt loodud vastavasse keskkonda (LR võimalus)
- Lisaks müügihinnale (*selling price*) hakatakse koguma ka ostuhinda (*buying price*)
- Mahepõllumajandustoodete hinnad
- Teatud toodetel lisaks hinnale ka kogused
- Rakendamine 1. juuli 2020?

Weekly prices (Annex I, 1185/2017)

Cereals buying price food industry:

- Wheat flour

Cereals buying price retail:

- Wheat flour

Cereals selling price:

- Husked rice
- Milled rice

Oilseeds selling price:

- Rapeseed
- Sunflower
- Soybeans
- Rapeseed meal
- Sunflower seed
- Soy meal
- Rapeseed oil
- Sunflower oil
- Soy oil

Olive oil buying price retail:

- Virgin
- Extra virgin olive oil

Fruit and Vegetables buying price farm gate:

- Tomatoes
- Apples
- Oranges
- Peaches
- Nectarines
- Tomatoes for processing
- Apples for processing
- Oranges for processing

Fruit and Vegetables buying price food industry:

- Tomatoes
- Apples
- Oranges
- Peaches
- Nectarines

Fruit and Vegetables buying price retail:

- Tomatoes
- Apples
- Oranges
- Peaches
- Nectarines

Meat sales price from slaughterhouse or cutting plant:

- Beef - hindquarter (and recreated from cutting details)
- Beef- forequarter (and recreated from cutting details)
- Beef – minced meat
- Pig - loin
- Pig - belly

- Pig - shoulder

- Pig - ham

- Pig - minced meat

Meat buying price food industry:

- Beef – minced meat
- Pig - minced meat

Meat retail price:

- Beef – minced meat
- Pig - minced meat

Milk selling price dairy:

- Cream
- Drinking milk
- Fat filled powder

Milk - buying price food industry:

- Butter
- Cheese

Milk - Buying price retail:

- Butter
- Cheese

Eggs - selling price packing stations:

- Cage (average for L and M)
- Free range inside (average for L and M)
- Free range outdoor (average for L and M)
- Organic (average for L and M)

Poultry - selling price slaughterhouse:

- Breast fillet
- Legs

Poultry – Buying price retail:

- Whole chicken
- Chicken breast fillet

Monthly prices (Annex II, 1185/2017)

Cereals selling price:

- Organic wheat
- Organic durum wheat
- Organic rye

Protein crops selling price:

- Feed Peas
- Field beans
- Lupine
- Chickpeas
- Lentils

Protein crops selling price:

- Organic soybeans
- Organic soy meal
- Non-GM soy flour

Sugar selling price sugar factory:

- White sugar - Spot price

Sugar buying price food industry:

- White sugar

Sugar buying price biofuel:

- White sugar

Sugar buying price retail:

- White sugar

Sugar buying price food industry (feed?):

- Molasses

Sugar buying price biofuel:

- Molasses

Sugar buying price retail:

- Molasses

Olives selling price:

- Table olives

Oliver market price ex-factory:

- Organic extra virgin olive oil
- Organic virgin olive oil

Fruit and Vegetables selling prices:

- Organic tomatoes
- Organic apples
- Organic oranges
- Organic peaches
- Organic nectarines

Milk selling prices:

- Organic milk

Beef selling price:

- Organic beef carcasses

Poultry selling price:

- Organic whole chicken

Production and market information (Annex III, 1185/2017)**Cereals:**

- Rice consumption

Olives:

- Organic production of virgin and extra virgin olive oil

Sugar:

- Production of molasses
- Sales of sugar to the food industry, retail and other industries
- Report agreements within the trade and if value-sharing is applied

Milk:

- Deliveries of organic milk
- Production of fat-filled skimmed milk powder

Egg:

- Monthly production per production system (cage, free range inside, free range outdoor, organic)

Meat:

- Weekly reporting of slaughter and classification of beef and pigs

Tomatoes:

- Annual production of processed tomatoes

Turuinfo kogumine praegu ja tulevikus

Iga nädal kogutavad ja EK-le edastatavad hindade andmed	
Hetkel	Täiendavalt
Teravilja müügihind, kokkuostja	Nisujahu, ostuhind, jaemüüja ning toidutööstus
	Rapsiseemne müügihind, kokkuostja Rapsikoogi müügihind Rapsi toorõli müügihind

Turuinfo kogumine praegu ja tulevikus

Iga nädal kogutavad ja EK-le edastatavad hindade andmed	
Hetkel	Täiendavalt
Searümp, müügihind, lihakäitlemisettevõtted	Seakarbonaadi müügihind Sea kõhutüki müügihind Sea abatüki müügihind Sea hakkliha müügihind Sea tagasingi müügihind Sea hakkliha ostuhind, jaemüüjad ja toidutööstus
Veiserümp, müügihind, lihakäitlemisettevõtted	Veiserümba tagaveerandi müügihind Veiserümba esiveerandi müügihind Veise hakkliha müügihind Veise hakkliha ostuhind
Alla 12 kuu vanuste lammaste rümbad, müügihind, lihakäitlemisettevõtted	

Esitatud andmete kogum informatiivne

Turuinfo kogumine praegu ja tulevikus

Iga nädal kogutavad ja EK-le edastatavad hindade andmed	
Hetkel	Täiendavalt
Täispiimapulber, müügihind Lõssipulber, müügihind Vadakupulber, müügihind Juustud (Edam, Gouda, Cheddar, Emmental, Tilsit, kodujuust) müügihind Või, müügihind Võiõli, müügihind	Koor, müügihind, Joogipiim, müügihind Või, ostuhind, jaemüüjad ja toidutööstus Juustud, ostuhind, jaemüüjad ja toidutööstu
Puuris peetavate kanade A-klassi munad (M,L), müügihind, pakenduskeskused Õrrekanade A-klassi munad (M,L), müügihind	Vabalt peetavate kanade A-klassi munad (M,L), müügihind, pakenduskeskused Lindlas peetavate kanade A-klassi munad (M, L), müügihind, pakenduskeskused Mahemunad, A-klass (M,L), müügihind, pakenduskeskused
Broileri rümp (A-klass), müügihind	Broileri rümp, ostuhind Broileri filee, müügihind ja ostuhind Broileri koib, müügihind

Esitatud andmete kogum informatiivne

Turuinfo kogumine praegu ja tulevikus

Kuu kohta EK-le edastatavate hindade andmed	
Hetkel	Täiendavalt
	Maherukis, müügihind, kokkuostja, 15. kuupäeval Mahenisu, müügihind, kokkuostja, 15. kuupäeval Kaunviljad, müügihind, kokkuostja, 15. kuupäeval
	Suhkru ja melassi ostuhind, jaemüüjad ja toiduainetööstus, 15. kuupäeval, LR kus ettevõtted kasutavad [1000] t suhkrut või [5000] t melassi aastas
Toorpiima hind ja eeldatav hind jooksva kuu tarnete eest, koos tegeliku rasva- ja valgusisaldusega, esmakokkuostja, 30. kuupäev Juustud, muud võrreldes iganädalaste teavitustega	Mahe toorpiima hind ja eeldatav hind jooksva kuu tarnete eest, koos tegeliku rasva- ja valgusisaldusega, esmakokkuostja, 15. kuupäeval
	Mahe broileri rümp, müügihind, 15. kuupäeval

Esitatud andmete kogum informatiivne

Turuinfo kogumine praegu ja tulevikus

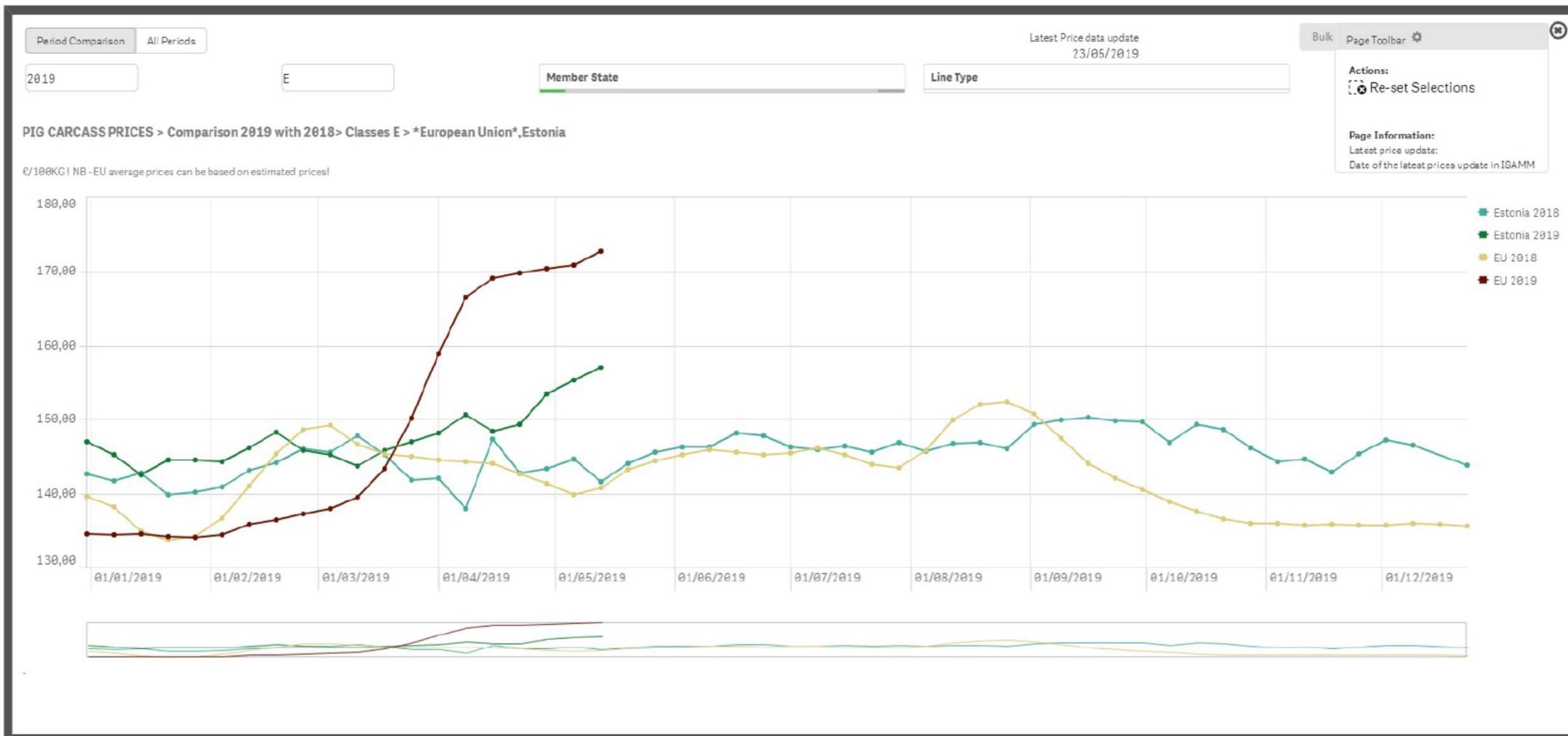
Toodangu ja turuteabega seotud teavitused	
Hetkel	Täiendavalt
	Riis, tarbimine sh töötlev tööstus, kogus, igal aasta 15. jaanuar
Toorpiima üldkogus, koos piima tegeliku rasvasisaldusega, esmakokkuostjad, iga kuu 25. kuupäev.	Mahe toorpiima üldkogus, väljendatuna kilogrammides koos piima tegeliku rasvasisaldusega, esmakokkuostjad, 10. kuupäev
Munade arv tootmiskohtades tootmisviiside kaupa, ettevõtte maksimumvõimsus, 1. aprill	Munade kogus t, iga kuu 15. kuupäeval
Veiserümpade koguarv iga kategooria, lihacus-ja rasvasusklassi kohta, 15. aprilliks	Veiserümp, arv ja kogus iga kategooria, lihacus-ja rasvasusklassi kohta koos iganädalase hinnateavitusega Maheveise rümp, arv ja kogus, 15. kuupäev
Searümpade koguarv iga rümbaklassi kohta, 15. aprilliks	Searümp, arv ja kogus, koos iganädalase hinnateavitusega
	Töödeldud tomatite kogus, 31. detsember

Esitatud andmete kogum informatiivne

Hetkeseis

- Eelnõu on saadetud avalikule konsultatsioonile 22. mai, ettepanekuid saab esitada 4 nädalat, avaldage arvamust!
https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2018-5108370_en#isc-2019-03111
- Hääletus põllumajandusturgude ühise korralduse komitees juunis või juulis

https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/agricultural_markets.html

Õigusaktid

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus; art 223 lg 3.
- Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2017/1185, 20. aprill 2017, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EL) nr 1307/2013 ja (EL) nr 1308/2013 rakenduseeskirjad seoses komisjonile edastatava teabe ja dokumentidega.
- Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika seadus, § 36 ja 37
- Maaeluministri määrus nr 44, 23.04.2015, Turuinfo esitamise, kogumise, töötlemise ja Euroopa Komisjonile turuinfo edastamise täpsemad nõuded ja kord ning turuinfo esitamise kohustuse täitmise ja esitatud andmete õigsuse üle järelevalve teostamise kord

MAAELUMINISTEERIUM

Aitäh!